

GALG EN SCHAVOT

WEKELIJKSE UITGAVE

PRIJS PER NUMMER : 4 FRANK

Uitgave van

«DE VLAAMSE BOEKHANDEL», Provinciestraat, 42, ANTWERPEN

(Handelsregister van Antwerpen nr 33.297)

Zonderlinge rechtspraak in vroeger tijd

Nadat een drietal moorden en daarbij nog andere misdaden waren gepleegd geworden, velde Margareta van Constantinopel, gravin van Vlaanderen, een vonnis dat op zijn minst zonderling kan genoemd worden en dat ik hier beknopt weergeef.

Dirk van der Meiden moest, in het bijzijn van duizend mensen, bij alle heiligen zweren dat hij volstrekt geen schuld had aan de

dood van Michiel van Thourout, meer zelfs, dat hij over die moord ten zeerste gebelgd was. In tegenwoordigheid van vijfhonderd mensen moest hij daarenboven aan de nabestaanden van het slachtoffer hulde bewijzen.

Daarbij moest hij er zorg voor dragen, dat de ziel van het slachtoffer aanbevolen werd in de gebeden en in de goede werken van de Cisterciënsers, de Minderbroeders, de Predikheren en de Norbertijnen, alsook van het aartsbisdом van Reims.

Verder moest hij tweehonderd Vlaamse pond schenken aan een kapel, die door de gravin zou aangeduid worden.

De gravin zag van de goederen af die haar te beurt vielen uit hoofde van de misdaad van Michiel van Thourout's echtgenote en stichtte er een klooster mee.

Claeys Mons werd gedwongen een zeereis te ondernemen, niet omdat hij van moord verdacht werd, maar om vrede's wille. Dirk

van der Meiden en zijn vrienden moesten hem behulpzaam zijn voor die reis. Mochten bloedverwanten daaraan deelnemen en iets verrichten tegen de andere partij, daar moesten die bloedverwanten zweren dat zij voor niets in het geval betrokken waren.

Wouter Tac, Michiel Denys en Hendrik Coppins, zijn broeder en hun kinderen, waren in die vrede begrepen. Een uitzondering werd echter gemaakt voor Canin Tac, die verbannen werd.

Willem van Nieupoort moest in tegenwoordigheid van duizend man zweren, dat hij geen schuld had aan de dood van Michiel van Thourout. Buitendien moest hij zich verontschuldigen voor de dood van Lamkin de Falgi.

Jan Baidrues moest over zee trekken en Dirk van der Meiden en diens kinderen werden verplicht tot bekostiging van de reis bij te dragen.

Jan Mons moest zich eveneens over de dood van Michiel van Thourout verontschuldigen op dezelfde manier als Dirk van der Meiden en Jan Muselare. Jan en Jacob Acars en hun neef Jan moesten bij eed zweren geen schuld te hebben aan wat Wouter Descote overkomen was en werden buitendien verplicht ter bedevaart te gaan naar St. Jacob van Compostella.

Ten slotte stond de gravin van Vlaanderen er op, dat vrede en eendracht heersen zouden tussen beide familiën en zij behield zich het recht voor, al de twijfelachtig schijnende artikelen van dit vonnis op te helderen.

Een ander vreemd vonnis is dit, geveld tegen de heer van Spiere, een dorp in West-Vlaanderen, gelegen tussen Kortrijk en Doornik. De kasteelbewoner stond als een woesteling van de ergste soort bekend. Ten jare 1351 zond de magistraat van Kortrijk een bode naar zijn kasteel om hem een gezegelde oorkonde te overhandigen.

De woesteling dwong de drager van de oorkonde brief en zegel op te eten.

Teruggekeerd te Kortrijk bekleeg de bode zich bij de overheidspersonen. Dezen wendden zich tot Lodewijk van Male, graaf van Vlaanderen, die de zaak onderzocht en tot de vaststelling kwam, dat de edelman een poorter van Kortrijk onwettig in hechtenis had doen nemen.

Daarop velde Lodewijk van Male volgend vonnis :

« Wij, Lodewijk, graaf van Vlaanderen, van Rethel en van Nevers, maken eenieder kond, dat, om de grote verongelijking en ver-smading door Allard, heer van Spiere, jegens onze goede lieden, schepenen en gemeente van Kortrijk gepleegd, wij hebben, na goed en rijp advies van de raad, daarover gehoord, met strengheid doch zo minzaam mogelijk, bevolen, geoordeeld en gevonnist, bevelen, oordelen en vonnissen, dat gemelde heren van Spiere, voor eeuwig gehouden zijn en zijn zullen, op Sint Remigiusdag, tussen zonsopgang en middag, in onze stad Kortrijk vóór het schepenhuis te verschijnen, in persoon, of er een man te zenden, op een paard gezeten, in een rode wapenrok uitgerust, blootshoofds, en met een blote degen in de hand, zeggende daar te komen tot uitboeting van het weleer door de heer van Spiere tegen ons en onze stad Kortrijk gepleegde feit ; hebben ook gevonnist en bevolen dat bovengemelde heer van Spiere op Paasdag eerstkomende aan gezegde bode, om het hem aangedaan ongelijk, zestig pond paises zal betalen : welke dingen wij beloven te doen bekrachtigen door gemelde heer van Spiere, eer hij verlost zal worden uit de gevangenis, waarin hij nu zit ».

HET KASTEEL DER VERDOEMENIS

SILVAIN VAN DER GUCHT

HET KASTEEL DER VERDOEMENIS

door

SILVAIN VAN DER GUCHT

(Vervolg)

— Laat af, man, het is de schoolmeester !

Zich vriendelijk tot mij wendend, vroeg de heer :

— Hoe komt het, dat ge u hier verstoken hebt ?

— Och, mijnheer, neem het mij niet kwalijk, zo ik hier ben. Ik was wat in de serre aan 't rondkuieren, toen ik u beiden hoorde spreken en ik mij verborg, niet uit nieuwsgierigheid, maar uit bescheidenheid.

— En wat hebt ge gehoord ?

— Ik hoorde dat u van geld wisselen spraakt...

— Dat is waar, onderbrak mij mijnheer van Heverboom, in deze moeilijke tijden is het heel wat zaaks zijn geld te wisselen en ik maakte er mijn bediende opmerkzaam op dat het toch zo traag van de hand ging.

— Dat was het, wat ik hoorde, antwoordde ik.

— Ga heen, vriend, sprak hierop de kasteelheer, maar treed nooit meer ongevraagd in de serre.

— Ziedaar alles, dokter. Ik ben door het brutaal optreden van Karel Kwakbeen zo ontsteld, dat ik uw hulp moet inroepen. Ik zet nooit een voet meer op het kasteel, want ik heb maar al te goed begrepen dat mijnheer van Heverboom over vals geld sprak.

— Beste Macharius, ge zoudt ongelijk hebben uw voornemen uit te voeren. Uw wegblijven zou argwaan wekken. Ook ik betrouw de twee schelmen niet, maar wij mogen de zaken geen geweld aandoen. Wees dus kalm, vertel niemand wat u is overkomen en ga gerust uw leerlinge op het kasteel verder bezoeken.

Macharius dankte de dokter, nam het recept van hem aan en verwijderde zich.

Toen de schoolmeester zijn huis verliet, overhandigde de meid een brief aan de dokter. Het was er een van Franske, zijn neef.

Laten wij de jongen eens een bezoek brengen.

Franske, het enig kind van Flora van Lelienveld, die toevertrouwd was aan zijn oom, dokter Meert, studeerde te Gent in de medicijnen.

Hij deed goede vorderingen in zijn studiën, werkte regelmatig, en had reeds enige examens doorworsteld, tot grote vreugde van dokter Meert.

Welke droefheid voor de brave dokter, toen hij op zekere dag een brief uit Gent ontving, waardoor Frans hem met veel haken en ogen liet verstaan, dat hij geen lust had zijn studiën voort te zetten, en liefst terug naar Aalst zou komen.

Dokter Meert wachtte verscheidene maanden, alvorens daarvoor zijn toestemming te geven, doch op het aandringen van de jongeling liet hij hem eindelijk toe zijn mening te volgen.

Overigens, Frans moest toch al de goederen van zijn ouders erven en zou werk genoeg hebben in het besturen daarvan.

Gedwongen dienst, slechte dienst. Frans vernam met grote vreug-

de dat hij de studiën van de medicijnen, waarvan hij afkerig was, mocht opgeven en 's avonds vóór zijn terugreis, verzocht hij verscheidene Vlaamse medestudenten op een feest, dat in vrolijkheid en klucht, zeer laat duurde.

's Anderendaags was Frans een weinig duizelig ; hij sliep langer dan gewoonte. Reeds verscheidene dagen had hij gezorgd om alles in orde te brengen, maar, zoals het gewoonlijk gaat, er was nog veel te doen en hier en daar te lopen. De koffers waren gepakt en zouden per postwagen worden verzonden, doch Frans zou de reis van Gent naar Aalst te paard afleggen.

Te vier uur stond zijn draver gereed ; hij groette zijn kennissen en vrienden, zegde vaarwel aan 't studentenleven en reed de Keizerpoort uit.

Zijn hoofd was nog beneveld en hij dacht dat de open lucht hem deugd zou gedaan hebben, maar nu begon hij het tegenovergestelde te ondervinden. De beweging van zijn dravend paard deed zijn lichaam schokken en maakte hem weldra veel minder lekker dan hij vertrokken was.

Zijn keel brandde van de dorst ; toch wilde hij nergens binnengaan om zijn reis niet te vertragen.

Hij reed in dolle vaart al de herbergen voorbij.

De zon begon in 't westen te dalen, toen hij de parochie Oordegem had bereikt.

Hier was hij gewoon stil te houden in de herberg « De Zwaan ». Er was juist in de herberg een paardenkoopman van Gent, die met de baas sprak, toen Frans binnentrad.

Frans vroeg een glas water met suiker en zette zich neer.

Hij moest er erg bleek uitzien, want de waard vroeg :

— Mijnheer, zijt ge onpasselijk, of is u misschien een ongeval overkomen op de reis ?

— O, baas, een ongeval niet, maar ik voel mij inderdaad ongesteld.

— Mijnheer is student ? vroeg de paardenkoopman.

— Student geweest, sprak Frans, gisteren heb ik vaarwel gezegd aan de Hogeschool.

— O, hernam de koopman, dan is uw onpasselijkheid gemakkelijk te raden : gisteren afscheid genomen van de studenten, na een goed feestje, vrolijk gedronken. Mijnheer is daaraan niet gewoon en het is hem slecht bevallen.

— Inderdaad.

— Ziet ge wel, ik ben ook enige jaren student geweest, en weet hoe het daar toegaat.

— Dit kan zijn, heer koopman, maar bij dit alles ben ik zeer onwel.

— Waarom hebt ge u deze morgen niet genezen ?

— Hoe zo ?

— Wel, niets is gemakkelijker ; hadt gij, vooraleer u op reis te begeven, een roemer brandewijn gedronken, reeds lang waart gij hersteld.

— Zulk geneesmiddel zou ik niet durven gebruiken.

(Wordt vervolgd)